

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

06 Aralık 2019

Sayı : 30824082/610- 289132
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (6 Adet- 6 Sayfa)

-Cevap yazısı (57Adet, 90 Sayfa)

7/18218 GK 101	7/20649 GK 36
7/19280 GK 101	7/20758 GK 37
7/19558 GK 108	7/18827 GK 101
7/12302 GK 143	7/10310 GK 123
7/20437 GK 36	7/20760 GK 37
7/12305 GK 143	7/21202 GK 46
7/12739 GK 145	7/13542 GK 19
7/13691 GK 10	7/15516 GK 45
7/14179 GK 11	7/19665 GK 29
7/15134 GK 11	7/15970 GK 55
7/15136 GK 11	7/10013 GK 108
7/18287 GK 12	7/16442 GK 12
7/18971 GK 21	7/16229 GK 12
7/19350 GK 25	7/16756 GK 12
7/19656 GK 29	7/16758 GK 12

7/18292 GK 12	7/20436 GK 36
7/20434 GK 36	7/12505 GK 143
7/12504 GK 143	7/20440 GK 36
7/20435 GK 36	7/11508 GK 135
7/12509 GK 143	7/20909 GK 41
7/19445 GK 25	7/14642 GK 11
7/19526 GK 28	7/14719 GK 11
7/19527 GK 28	7/19218 GK 21
7/19843 GK 31	7/21060 GK 43
7/20766 GK 37	7/20653 GK 36
7/19446 GK 25	7/19531 GK 28
7/19528 GK 28	7/19533 GK 28
7/19449 GK 25	7/19838 GK 31
7/19534 GK 28	7/20038 GK 31
7/19536 GK 28	
7/19844 GK 31	
7/19845 GK 31	
7/20039 GK 31	
7/20768 GK 37	

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ'NÜN
TBMM 7/20649 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Milyonlarca yılda oluşmuş ormanlık alanlara, su havzalarına, ekosisteme sahip dünyada en iyi oksijen kalitesi olan Kaz Dağları habitatının yerli yabancı maden ocaklarına ve altın şirketlerine peşkeş çekilmesi, iktidarın halkın sağlığı ve geleceği üzerinde ağır bedelleri olan tasarrufları karşısında, toplumda büyük bir endişelere yol açmakta; doğasına, hayatına sahip çıkan sivil inisiyatifler hükümeti bu yanlış politikalarından vaz geçmeye çağırmaktadır.

Kanadalı şirket Alamos Gold'un taşeronu Doğu Biga Madencilik'in kurmakta olduğu maden işletmesi için şimdiden resmi kaynaklara göre 14 bin civarında ağacın kesilmiş olması kabul edilemezdir. ÇED raporlarının 45 bin ağaç kesilebilir yönündeki izni de aynı şekilde bilimsellikten uzaktır. Üstelik kesilen ağaç sayısı konusunda gerçeğin daha da vahim olduğu çevre örgütleri ve yerel halk tarafından açığa çıkarılmış, Doğu Biga Madencilik tarafından 195 bin civarında ağacın kesildiği tespiti yapılmıştır. Bu konuda yerel sivil inisiyatiflerin uyarılan dikkate alınmamış, konu araştırılmamış, Bakanlığınız doyurucu bir açıklama getirmemiştir.

Son derece kıymetli doğal, kültürel, tarihsel varlıklar, hayati su havzaları üzerinde bulunan Türkiye'nin oksijen deposuna devlet-uluslararası şirket ve taşeron eliyle büyük saldırganlık gerçekleştirilmesi karı ve rantı en yüce değer olarak gören anlayıştan beslenmektedir. Milyon yılda oluşan ormanı ve ekosistemi sorumsuzca berhava edilmesinin, eşsiz bir doğanın suyuna, toprağına siyanür ve ağır metallerle zehir saçılmasına, hayatın öldürülmesine 10-15 yıl içinde parayı bulup çekip gidecek bir sermaye grubunun çıkarlarını halkın hayatı ve haklarından üstünde görmekten kaynaklanmaktadır.

Kanadalı bir şirketin taşeronu olan Doğu Biga Madencilik'e çeşitli vergi istisna ve indirimleri ile sigorta primi desteklerini içeren 865 milyon lira bedelli yatırım teşvik belgesi verilmesiyle 1 yıldır devam eden ağaç katliamlarına, altın işleme sırasında kullanılacak siyanürün Çanakkale'yi, Çanakkalelileri ve gelecek nesilleri tehdit altında bırakacağına yönelik protestolara kulaklar tıkanması endişeleri büyütülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Ormanları neye dayanarak yok ediyorsunuz? Ormanlar milyonlarca yıl içinde bitki ve hayvan varlığıyla oluşmuş eko sistemler olduklarından üzerinde madencilik yapılmış ya da boş bir araziye ağaç dikilerek kaybedilen ormanın telafisinin mümkün olmadığının farkında mısınız?
- 2) Eşsiz jeolojik-jeomorfolojik özelliği, peyzajı, biyolojik çeşitliliği, geleneksel tarımı, Troya ve onun kültür coğrafyası dikkate alınarak, bütüncül bir yaklaşımla ve istisnasız korunması gereken varlıklarımızı maden ocaklarına, yerli ve yabancı şirketler eliyle yıkıma uğratmakta, kirletmekte ve tahrip ettirmedeki hedefiniz nedir?
- 3) Neredeyse tamamı ormanlık içinde kalan Kirazlı Maden Ocağı'nın kurulmasına Bakanlığınızca izin verilme gerekçesi nedir?
- 4) Kirazlı Maden Ocağı'nın Çanakkale'nin tek içme ve kullanma suyu kaynağı olan Atikhisar Havzası'nda kurulmasına hangi gerekçelerle izin verilmiştir?
- 5) Mermer ocaklarının, maden ocaklarının ormanlara verdiği tahribata neden göz yumuyorsunuz, tarım alanlarına binlerce yıllık bitki örtüsü ve doğal varlıkları yok edilmesinin, geri dönülmez kirlilik, hastalık ve çevresel felaketin faturasını kim ödeyecek?
- 6) Asit maden Drenajı sebebiyle siyanürün kullanılmaması durumunda dahi yapılan işlemler sonucu topraktaki elementlerin yeraltı sularına karışmasıyla oluşacak zehirli maddeler ve ağır metal kirliliklerinin doğa ve insan sağlığında yaratacağı ağır risklerin farkında mısınız?

- 7) Verimli tarım arazilerini maden ocaklarına sunarak tarım ve hayvancılık yapmakta olan ya da yapacak olan yurttaşların geçim kaynaklarını elinden almıyor musunuz? Tarımda dışa bağımlılık yaratmıyor musunuz?
- 8) Maden şirketlerinin, HES'lerin vb. işletmelerin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporlarına aykırı hareket etmelerine göz yumduğunuz doğru mudur?
- 9) Siyanür havuzunun deprem ya da sel vb. nedenlerle çökmesi, yıkılması, aşırı yağışlarla hasar görmesi sonucunda Romanya'daki gibi bir ekolojik felaket yaşanacağını ve kilometrelerce genişlikteki bir alanda (Romanya'da 50 km olarak gerçekleşmiştir) doğal hayatın sona ereceğinin farkında mısınız?
- 10) Siyanür havuzundan fark edilmeyecek boyutta sızmalar gerçekleşebileceği ve bu sızma miktarının trajik sonuçlarının yaşanabileceği, siyanüre bağlı olup tıpkı meslek hastalıklarının gizlendiği gibi sadece otopsiyle anlaşılabilen için örtbas edilebilecek yaygın ölümcül hastalıklara sebep olabileceğinizin farkında mısınız?
- 11) 195 bin ağaç (orman) keserek doğayı katleden Kanadalı şirket Alamos Gold'un taşeronu Doğu Biga Madencilikçe çeşitli vergi istisna ve indirimleri ile sigorta primi desteklerini içeren 865 milyon lira bedelli yatırım teşvik belgesi verildiği iddialarına yönelik bir açıklamanız olacak mıdır?
- 12) Maden havzasının yer aldığı alanda yaşayan birbirinden farklı 283 bitki ve 186 hayvan türünün ve bu türlerle beraber bölge ekosisteminin işleyişini sağlayan ağaçların korunmasına yönelik Bakanlığınızca ne tür önlemler alınması düşünülmektedir?
- 13) AKP Hükümetleri boyunca uygulanan, ekolojik bir bakış açısından yoksun, halkın sağlığını ve ekosistemin geleceğini görmezden gelen, sadece ve sadece sermayeyi destekleyen politikalarınızda bir değişikliğe gitme planlamanız mevcut mudur?

CEVAP

ÇED Yönetmeliği Ek-I Listesi'nde yer alan faaliyetler için ÇED Başvuru Dosyası hazırlanarak Bakanlığımıza başvuru yapılması gerekmekte olup, yapılan başvuruya istinaden, projenin türü, yeri ve özelliklerine bağlı olarak geniş katılımlı bir komisyon (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, DSİ Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Halk Sağlığı İl Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü v.b.) oluşturulmakta, ilgili tüm kurum/kuruluşların görüşleri ÇED sürecinde alınarak, nihai karar bu görüşler doğrultusunda verilmektedir.

Söz konusu proje ile ilgili olarak da komisyon üyelerinin görüşleri doğrultusunda ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Bununla birlikte; ÇED süreçlerinin tamamlanmasına müteakip, projelerin; inşaat ve işletme dönemlerine ilişkin olarak da izleme/denetim faaliyetleri Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olup, ÇED sürecinde verilen ve ÇED Raporunda yer alan taahhütlere aykırı hareket edildiğinin tespiti halinde, Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikler kapsamında idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ayrıca; ÇED Yönetmeliği hükümlerince verilen "ÇED Olumlu Kararı" faaliyete başlanması için gerekli ancak yeterli olmayıp, mer'î mevzuat kapsamında ilgili kurumların izinlerinin de alınması gerekmektedir.